

Ovttasbargošiehtadus
gaskal Sámedikki ja Sámi
Dáiddárráđi 2020 – 2024

Samarbeidsavtale mellom
Sametinget og Samisk
kunstnerråd 2020 - 2024

Samarbeidsavtale mellom Sametinget og Samisk kunstnerråd 2020 - 2024

Sametinget og Sámi Dáiddárráđđi/Samisk kunstnerråd (SDR) (heretter betegnet som partene) konstaterer at de har sammenfallende interesser til utvikling av fremtidig samisk kunstpolitikk, og har på det grunnlag inngått følgende samarbeidsavtale:

§ 1 Formål

Formålet med samarbeidsavtalen er å etablere retningslinjer, gjensidig ansvar og forpliktelser for fremtidige forhandlinger om samisk kunstneravtale og øvrig samarbeid mellom partene om samisk kunstpolitikk.

Partene er enige om at de samiske kunstnerne innehar en dyp forståelse for samisk kunst- og kulturkompetanse. Kunsten speiler dagens samfunn, og retter blikket fremover, og dette må verdsettes og utnyttes i den kulturpolitiske samtalen og i handling.

Partene er enige om å styrke samarbeidet over landegrensene i Sápmi for å styrke samisk kunst og kultur.

Dette gjøres ved:

- å styrke Sámi Dáiddárráđđi/Samisk kunstnerråd som administrasjon for de samiske kunstnerorganisasjonene, og som en kunst- og kulturpolitisk aktør som er aktiv i kontakt med kunst- og kulturpolitiske myndigheter og aktører både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
- styrke den administrative kapasiteten i kunstnerorganisasjonene
- å innlemme og benytte den kompetansen innenfor samisk kunst- og kulturliv som partene innehar i møte med eksterne aktører regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Partene vil sammen jobbe for å bedre de nasjonale rammebetingelsene for utvikling og styrking av samisk kunstliv.
- å styrke det økonomiske fundamentet til de samiske kunstnerorganisasjonene, og på den måten gjøre de i stand til å være sterke kunstfaglige organisasjoner for samiske kunstnere
- å legge forholdene best til rette slik at den enkelte kunstner skal få gode muligheter til kunstnerisk utvikling
- å se på, og være bevisst på, de etiske sidene ved all samisk kunst
- å indeksregulere finansieringen av den årlige kunstneravtalen. Forhandlingene skal omfatte prioriteringer i samarbeidsavtalen, og prioriteringer som kommer opp i de årlige forhandlingene.

Partene konstaterer at det er nødvendig å utvikle et godt og mangfoldig samisk kunstliv, og at forholdene legges til rette for skaping og formidling av samisk skjønnlitteratur, joik, musikk, dans, teater, film og bildende kunst og dáiddaduodji, og kombinasjoner av disse. Den digitale utviklingen gir også nye muligheter for skapende kunst, og også for formidling av kunst. Videre konstaterer partene at det ligger et betydelig potensial i kunst som basis for utvikling av det samiske samfunnet.

Delmål 2020 – 2024

Politiske og administrative forhold:

- Styrke SDR som synlig kunst- og kulturpolitisk aktør og som setter agenda for samisk kunst- og kulturpolitikk.
- Iverksette prosess for å styrke og avklare SDRs framtidige rolle, ansvar og oppgaver.
- Kunnskapsproduksjon og analyser er viktig for utvikling av samisk kunst og kultur. Samarbeide blant annet om årlig medlemsundersøkelse. Kartlegge samiske kunstaktører/-organisasjoner i Sápmi og bygge nettverk mellom dem.
- Økt fokus på rekruttering av flere unge kunstnere og kunstnere utenom indre-Finnmark.
- Styrke samarbeidet med Sametingene i Sverige og Finland og Samerådet med tanke på felles strategier og felles økonomiske involveringer i styrking og utvikling av samisk kunst- og kulturliv.
- etablere et nordisk dialogforum for samisk kunst- og kulturpolitikk – mellom Sametinget, SDR, Samerådet og nasjonale myndigheter.
- Arrangere kunstnerkonferanse og KulturSápmi hvert år, men som rulleres mellom de tre landene Norge, Sverige og Finland, og som et samarbeid mellom SDR, Samerådet og de tre sametingene. Ordningen evalueres i løpet av avtaleperioden.

Opphavsrettslige forhold:

- Styrke samisk kunst som en del av den immaterielle kulturarven
- Få avklart grunnleggende forhold når det gjelder joik, tilgang til joikearkiver og juridiske og rettighetsmessige forhold for joik. Samt vurdere strukturer som kan forvalte samiske musikkrettigheter.

Kunstfaglige forhold:/ Utdannings-/kompetansehevende forhold:

- Etablering av institusjoner innenfor forskning, arkiv, utdanning og kompetanseheving

Samiske kunstnere er en viktig del av, og et viktig talerør for, det samiske samfunnet. Dette har manifestert seg spesielt siden Alta-opprøret for 40 år siden og er voksende blant nye generasjoner. Vi har likevel ennå ingen samlet kunstfaglig institusjon/senter for kompetanseheving, arkiv, forskning og utdanning for noen av kunstgrenene. Dette gjelder scenekunst, visuell kunst, joik, musikk, litteratur og film, og de yrkesgruppene som naturlig hører inn under fagene. Partene vil derfor i fellesskap intensivere arbeidet med dette, og i samarbeid med den enkelte kunstnerorganisasjon med den kompetansen som de innehar. Sámi allaskuvla, og andre samiske utdannings-, forsknings- og kompetansearenaer vil være viktige partnere i dette arbeidet. Dette må også skje i et pansamisk perspektiv.

Handling:

Partene er ansvarlig for at en arbeidsgruppe nedsettes for å arbeide videre med forskning, kompetanseheving og utdanning innenfor de ulike kunstgrenene, og dette sett i et pansamisk og urfolksperspektiv. Sámi allaskuvla inviteres med i dette arbeidet. Partene utarbeider mandat for dette arbeidet.

- avklare rammene og mulighetene for utvikling av joik og samisk musikk
- styrke den faglige veiledningsvirksomheten i organisasjonene

- gjennomføre forfatterprosjekt med formål å rekruttere nye forfattere som skriver på samisk. Det vil være viktig å rekruttere deltakere i prosjektet fra alle samiske språkområder.
- bidra til styrking av kompetansen til oversettere til/fra samiske språk
- rekruttering av samiske kuratorer, regissører osv. for å sikre at den samiske historien fortelles på en autentisk og riktig måte
- utvikle kompetansen innenfor film dubbing

Formidlingsforhold:

- formidlingsstøtte til skapende og utøvende samisk kunst
- Styrke samarbeidet mellom samiske musikkmiljø og ulike eksportkontor for å fremme samisk musikk og joik internasjonalt
- markedsføring, internasjonalisering og promotering av skapende og utøvende samisk kunst og samiske kunstnere
- samarbeide med festivaler, kulturhus, museer o.l. i sammenheng med formidling av samisk kunst
- I samarbeid med kulturrådene i Norge, Sverige og Finland se på potensialet for samisk kunst internasjonalt
- Bygge nettverk og kjennskap til nettverket Norwegian Arts Abroad og tilsvarende nettverk i Sverige og Finland for å styrke markedsføring og promotering av samisk kunst og kultur internasjonalt.
- se på mulighetene for utvikling og styrking av de økonomiske rammene innenfor samisk film, spesielt innenfor produksjon av TV-serier og spillefilmer.

§ 2 Innhold

Samarbeidsavtalen mellom Samisk kunstnerråd og Sametinget inneholder målsettinger for samisk kunstpolitikk og retningslinjer for hvordan forhandlinger om en ny samisk kunstneravtale skal foregå mellom partene. Når begge parter, Sametinget og Samisk kunstnerråd, har godkjent og undertegnet samarbeidsavtalen, er de blitt enige om målsettinger, retningslinjer, ansvar og forpliktelser som skal gjelde for forhandlingene om en samisk kunstneravtale hvert år.

Partene er enige om at kunstneravtalen skal omfatte økonomisk ramme for ordninger partene er enige om skal omfattes av den enkelte avtale. Partene er videre enige om at det gjennom forhandlingene også åpnes for at ordninger som er innlemmet i kunstneravtalen kan tas ut av avtalen. Nye ordninger kan tas inn i tråd med de delmål som partene er enige om i dette dokumentet.

Partene er enige om at avtaleinstituttet også skal være arena også for å fremme og drøfte generelle kunstpolitiske tiltak og utfordringer. Dette formaliseres gjennom et dialogmøte som Sametinget innkaller til hver vår. Målet for dette møtet vil være å drøfte budsjettmessige muligheter og utfordringer, og få på plass felles mål og strategier for kunstfeltet gjeldende for flere år fremover i tid.

Partene er enige om at SDR innehar en faglig kompetanse som Sametinget kan bruke i relevante saker der Sametinget er i kontakt med instanser og myndighetsorganer på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt plan.

§ 3 Virketid, ikrafttredelse, endringer og oppsigelse

Partene er enige om at inngått samarbeidsavtale er bindende for begge parter i en periode på fire år. Samarbeidsavtalen legges frem for Sametingets plenum til godkjenning. Avtalen trer i kraft når partene har godkjent og undertegnet avtalen, jf. § 2. Endringer i gjeldende avtale kan foretas når partene er enig om slike endringer. Slike endringer trer i kraft når Sametinget i plenum har vedtatt disse. Hver av partene kan si opp avtalen med minst ett års skriftlig varsel. Oppsigelse fra Sametingets side forutsetter vedtak i Sametingets plenum.

Etter utløpet av avtaleperioden på fire år fortsetter likevel samarbeidsavtalen å gjelde inntil ny samarbeidsavtale er fremforhandlet og godkjent av Sametinget, med mindre noen av partene sier opp samarbeidsavtalen på avtalemessig måte.

Samarbeidsavtalen skal gjennomgås og evalueres av partene etter 4 år.

§ 4 Forhandlingsparter

Sametinget og Samisk kunstnerråd (SDR), paraplyorganisasjon for de samiske kunstnerorganisasjonene som til enhver tid er medlemmer av SDR, er forhandlingsparter. På vegne av Samisk kunstnerråd føres forhandlinger av et forhandlingsutvalg på inntil tre medlemmer. På vegne av Sametinget føres forhandlinger av et forhandlingsutvalg på inntil tre medlemmer utpekt av Sametingsrådet. Partene skal før forhandlingene tar til underrette hverandre om hvem som er medlemmer i deres forhandlingsutvalg, deriblant hvem som er deres forhandlingsleder. Partene kan ensidig eller i fellesskap oppnevne sakkyndige som også kan delta i forhandlingene. Ensidige oppnevnte sakkyndige inngår i den aktuelle partens forhandlingsutvalg, mens eventuelle fellesoppnevnte sakkyndige deltar i forhandlingsmøtene som uavhengige sakkyndige for begge parter.

Partene er enige om å bidra til en utvikling av samisk kunstpolitikk i et allsamisk perspektiv, og vil derfor invitere representanter fra sametingene i Finland og Sverige som observatører til de årlige forhandlingene.

§ 5 Presentasjon av krav og tilbud

Forhandlingene innledes ved at partene gjør hverandre kjent med egne forhandlingsutgangspunkt. Samisk kunstnerråd sender skriftlig krav til Sametinget om en kunstneravtale for påfølgende år. Kravet sendes Sametinget innen 20. august. Dette skal omfatte begrunnet presentasjon av den samlende økonomiske rammen for kravet og fordeling av midlene, samt klargjøring av arten og formålet med foreslåtte virkemidler. Sametinget sender deretter sitt tilbud til ramme og fordeling til Samisk kunstnerråd innen 5. september.

§ 6 Tidsskjema for forhandlinger

Forhandlingene skal være avsluttet innen 15. oktober samme år.

§ 7 Uenighet mellom partene

Dersom partene ikke oppnår enighet om en ny samisk kunstneravtale etter første forhandlingsmøte, eller etter senere møter, kan partene involvere Sametingsrådet i forhandlingene. Dette må skje innenfor den overordnede tidsrammen for forhandlingene, jf. § 6.

§ 8 Ved forhandlingsbrudd eller utløp av forhandlingsfristen

Dersom partene ikke blir enige om en ny samisk kunstneravtale innen 15. oktober fremmer Sametingsrådet på eget grunnlag ovenfor Sametingets plenum forslag om de tiltak og økonomiske rammer som skal gjelde for kommende avtaleperiode.

§ 9 Utbetaling og tilbakebetaling

75 % av fremforhandlet støtte til Samisk kunstnerråd kan utbetales i begynnelsen av avtaleåret. Resterende 25 % utbetales når vilkår for støtten er oppfylt, og tilskuddsmottaker sender Sametinget utbetalingsanmodning. Sametinget kan kreve tilbakebetaling av mottatt støtte dersom Samisk kunstnerråd ikke overholder fristen, jf. artikkel 10 for innsending av rapport og regnskap som forutsatt i samarbeidsavtalen, oppgir uriktige opplysninger, støtten ikke er nyttet etter intensjonene eller for mye utbetalt støtte.

§ 10 Rapportering

Avtaleparten Samisk kunstnerråd skal årlig sende rapport/årsmelding og regnskap til Sametinget om bruken av midlene. Disse skal sendes til Sametinget innen 31. august. Rapporten skal vise om fremforhandlet tiltak/prosjekt er gjennomført i henhold til avtaleteksten. I rapporten skal det også foretas en evaluering av oppnådde resultater og en eventuell avviksrapport med forklaringer til hvorfor fremforhandlet avtale ikke ble gjennomført. I rapporten skal det også komme frem om, eller i hvilken grad tiltak/prosjekt har fremmet likestilling mellom kjønnene. Regnskap for bruk av midlene skal spesifiseres etter tiltak/prosjekt og skal følge rapporten. Regnskapet skal være revidert av registrert eller statsautorisert revisor.

I tillegg til ovennevnte standardavtale om rapportering og regnskap, kan partene gjennom forhandlinger bli enige om ytterligere kriterier for støtte, rapportering og regnskap. Sametinget og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll med at midlene som omfattes av kunstneravtalen nyttes etter forutsetningene.

§ 11 Protokoll

Det skal føres protokoll av forhandlingene mellom partene. Protokollen skal inneholde hvem som har ført forhandlinger for partene og tidspunkt. Videre skal protokollen inneholde fremforhandlet avtale, eventuelle uenigheter og eventuelle protokolltilførsler. Forhandlingsprotokollen er godkjent når partene har underskrevet den.

§ 12 Godkjenning av kunstneravtalen

Sametingsrådet legger fremforhandlet kunstneravtale frem for Sametingets plenum.

§ 13 Ikrafttreden og varighet

Fremforhandlet samarbeidsavtale trer i kraft fra 1. september 2020, og gjelder inntil ny avtale er fremforhandlet.

Golggotmánu 14.b.2020/14. oktober 2020

Aili Keskitalo

Sámediggi/Sametinget

Ada Einmo Jørgensen
Sámi Dáiddárráddi/Samisk kunstnerråd